

Notă informativă

la proiectul hotărîrii Parlamentului cu privire la aprobarea Regulamentului privind sistemul liniilor telefonice anticorupție

Instituirea măsurilor de prevenire a corupției reprezintă un deziderat și o condiție indispensabilă în lupta împotriva corupției.

Proiectul Regulamentului privind sistemul liniilor telefonice anticorupție a fost elaborat în scopul prevenirii și combaterii corupției în cadrul autorităților administrației publice centrale de specialitate și în instituțiile subordonate acestora, precum și în cadrul autorităților administrative autonome. Instituirea liniilor telefonice anticorupție prin Hotărîre de Parlament va lărgi cercul de subiecți asupra cărora se va răsfrînge prevederile proiectului.

Proiectul conține norme ce se referă la procedura de funcționare și gestionare a liniilor telefonice care fac parte din sistemul liniilor telefonice anticorupție. Se propune ca sistemul liniilor telefonice anticorupție să fie compus din trei nivele: linia națională anticorupție, linii anticorupție specializate și linii instituționale pentru informare. Prin intermediul acestor linii telefonice instituite se va recepționa informația referitoare la comiterea actelor de corupție și conexe lor și a faptelor de comportament corupțional, informații, care ulterior vor fi examinate și întreprinse măsurile de rigoare ce se impun.

Elaborarea acestui proiect a fost dictată de necesitatea implementării unor măsuri eficiente de prevenire și combatere a corupției, de sensibilizarea opiniei publice în legătură cu acest flagel, de încurajarea cetățenilor la utilizarea acestor linii telefonice, de a asigura accesul cetățeanului în denunțarea eventualelor cazuri de corupție, de a crește încrederea cetățeanului în organele administrației publice centrale și dezvoltarea unei cooperări largi între, pe de o parte, societatea civilă, pe de altă parte, organele statului.

Important este de reținut faptul că prin normele Regulamentului societatea civilă va fi antrenată în lupta împotriva corupției, care nu va tolera actele de corupție și va recurge la denunțarea acestora.

Actualmente, cadrul legal național nu conține prevederi care ar stabili procedura de preluare prin intermediul liniilor telefonice a informațiilor ce se referă la aspecte legate de comiterea unor acte de corupție sau conexe acestora, a faptelor de comportament corupțional de către angajații autorităților administrației publice centrale de specialitate și ai autorităților administrative autonome, precum și a altor încălcări ale legislației anticorupție.

Instituirea telefoanelor de încredere și, în special, funcționarea acestora, în lipsa unor reglementări legale, s-au dovedit a fi inefficiente.

Astfel, instituirea telefoanelor de încredere la nivelul autorităților administrației publice centrale nu a dus la sensibilizarea societății și creșterea încrederii cetățeanului în organele statului, ci dimpotrivă, oricît ar părea de nevirosimil, într-o oarecare măsură cetățeanul este, în multe cazuri, indignat în legătură cu examinarea informației prezentate prin intermediul apelului efectuat și își insuflă ideea lipsei de atitudine și reacție promptă din partea autorității față de actul de corupție sesizat. Menționăm acestea deoarece, multe dintre sesizările

cetățenilor nu au fost valorificate la justa valoare, unele dintre acestea nici nu au fost transmise organelor competente pentru examinare. Tocmai de aceea este necesar a delimita clar categoriile liniilor telefonice și a elabora reglementări privind funcționarea acestora. În acest sens, propunem o semnalare directă a actelor de corupție la organul competent (prin intermediul liniei naționale anticorupție), contribuindu-se în acest fel la preluarea în regim operativ a informației și verificarea acesteia. Astfel, se va limita timpul de examinare a informației prezentate, ceea ce de multe ori este foarte esențial în documentarea și întreprinderea urgentă de măsuri în cazul comiterii unui act de corupție.

Aceste considerații au dus la elaborarea unei clasificări a liniilor telefonice în trei categorii: linia națională anticorupție, linii anticorupții specializate și linii instituționale pentru informare.

Linia națională anticorupție este instituită în cadrul Centrului Național Anticorupție având ca scop primordial recepționarea apelurilor referitoare la comiterea actelor de corupție și celor conexe lor, precum și a faptelor de comportament corupțional.

Liniile anticorupție specializate au ca prim scop recepționarea informației privind comiterea faptelor de comportament corupțional care pot constitui abateri disciplinare. În cazul în care apelantul dorește să comunice informații legate de comiterea unor acte de corupție, operatorul va redirecționa apelul la linia națională anticorupție. În acest scop, un punct aparte din proiect conține norme care se referă la examinarea informației recepționate la linia anticorupție specializată.

Liniile instituționale pentru informare sunt liniile telefonice care deja există în toate instituțiile publice și care pe lângă informația de ordin general oferită cetățenilor, se recepționează și informațiile referitoare la comiterea actelor de corupție săvârșite de către angajații instituției publice. Proiectul vine cu o precizare în acest sens și propune ca toate apelurile recepționate care sesizează un act de corupție să fie redirecționate la linia națională anticorupție. Astfel, în opinia noastră, scade riscul ca apelul să fie “pierdut”, iar informația să nu fie recepționată în mod urgent de organul competent în atribuția căruia intră contracararea corupției (Centrul Național Anticorupție).

Proiectul prenotat vine să instituie, pe cale legală, o procedură clară de recepționare a apelurilor ce conțin informații legate de comiterea unor acte de corupție. De asemenea, societatea civilă va putea semnala actele de corupție și prin alte mijloace, nefiindu-i îngrădit dreptul de a alege mijlocul de informare.

Aprobarea Regulamentului privind sistemul liniilor telefonice anticorupție este o acțiune necesară a fi implementată, prevăzută în Strategia Națională Anticorupție pe anii 2011 – 2015 adoptată prin Hotărârea Parlamentului nr. 154 din 21 iulie 2011 (acțiunea 11 din Cadrul logic al implementării Strategiei Naționale Anticorupție – Anexa 1 la Strategie).

La implementarea prevederilor respective nu vor fi necesare alocarea de surse financiare noi. Funcționarea și întreținerea liniilor telefonice din sistemul liniilor telefonice anticorupție instituit în autoritățile administrației publice centrale de specialitate și în instituțiile subordonate acestora, precum și în cadrul autorităților administrative autonome, se va realiza din contul și în limita mijloacelor financiare disponibile în bugetele instituțiilor respective.

În cazul în care se va contura oportunitatea creării și aplicării unei baze de date, care ar asigura monitorizarea funcționării liniilor telefonice anticorupție și furnizarea de informații despre eficiența acestora, vor fi atrase surse financiare din asistența externă acordată de donatori Republicii Moldova.

În opinia noastră, proiectul poate fi calificat ca un instrument util în relația cu cetățenii, aceștia din urmă având posibilitatea de a denunța actele de corupție și are menirea să contribuie la creșterea nivelului de încredere a cetățeanului în instituțiile statului.

Având în vedere argumentele expuse, considerăm oportun aprobarea proiectului Regulamentului privind sistemul liniilor telefonice anticorupție, care va asigura implementarea unui sistem eficient și transparent de realizare, evidență și control al apelurilor telefonice efectuate la liniile telefonice anticorupție.

Director

Viorel CHETRARU